

Chính sách & cuộc sống

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng – Ấn phẩm phát hành nội bộ mỗi tháng 1 số

Người khuyết tật tại Quảng Trị nhận hỗ trợ khẩn cấp từ ACDC và CBM

TRONG SỐ NÀY:

Tin hoạt động

Trang 2 - 4

Văn bản pháp luật

Trang 5

Phân tích - Bình luận

Trang 6 - 8

Câu chuyện pháp luật

Trang 9 - 10

Tư vấn pháp luật

Trang 11

MỪNG NGÀY

NGƯỜI KHUYẾT TẬT

VIỆT NAM 18/04

CÙNG NHAU VƯỢT QUA ĐẠI DỊCH - CHỦ ĐỀ NGÀY NGƯỜI KHUYẾT TẬT VIỆT NAM NĂM 2020

Năm nay, chủ đề Ngày người khuyết tật Việt Nam 18/04 được diễn ra với chủ đề: “CÙNG NHAU VƯỢT QUA ĐẠI DỊCH” nhằm mục đích lan tỏa tinh thần tương thân tương ái, đoàn kết, sẻ chia và ý chí quyết tâm vượt qua mọi khó khăn, nghịch cảnh của người khuyết tật. Bên cạnh đó, chủ đề cũng thể hiện sự đồng lòng của cộng đồng người khuyết tật Việt Nam đối với Chính phủ trong công cuộc chống đại dịch Covid-19 hiện nay.

Để hưởng ứng ngày lễ đặc biệt này, sáng ngày 16/04/2020, Liên hiệp hội về người khuyết tật Việt Nam đã phối hợp cùng Trung tâm ACDC tổ chức Hội thảo trực tuyến “Bài học kinh nghiệm về hỗ trợ người khuyết tật Việt Nam - Góc nhìn từ nhiều phía”. Hội thảo đã được phát sóng trực tiếp trên fanpage ACDC với hàng nghìn lượt người xem và tương tác. Đặc biệt, trên nền tảng họp trực tuyến Google meet, chương trình đã thu hút sự tham gia của 90 đại biểu từ các các bộ, sở ban ngành thuộc lĩnh vực Y tế, Lao động – Xã hội; các hội, nhóm người khuyết tật trên khắp cả nước.

Ngày 18/04 hằng năm, người khuyết tật Việt Nam trên khắp mọi miền đều sôi nổi tổ chức các sự kiện gặp gỡ, giao lưu, hội nghị, mít tinh... Năm nay, mặc dù phải giãn cách xã hội do dịch bệnh Covid-19, nhưng tinh thần ngày 18/4 vẫn được lan tỏa, chúng

ta đã chia sẻ với nhau từng cân gạo, từng bộ kit vệ sinh phòng dịch... Chúng ta đã dùng những cách riêng để sẻ chia, để chào mừng và kỉ niệm Ngày người khuyết tật Việt Nam đầy ý nghĩa. Cùng với những quyết sách chưa từng có trong lịch sử của Chính phủ Việt Nam, cộng đồng người khuyết tật luôn tin tưởng chúng ta sẽ chiến thắng đại dịch trong thời gian sớm nhất.

Nguyệt Hà

HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ NGƯỜI KHUYẾT TẬT ỨNG PHÓ VÀ VƯỢT QUA ĐẠI DỊCH COVID 19

(tính đến 15/05/2020)

1. Các hoạt động đã thực hiện

Dịch Covid -19 ảnh hưởng đến nghiêm trọng đến cuộc sống của tất cả mọi người. Tuy nhiên, nhóm người khuyết tật (NKT) là một trong những nhóm đang phải chịu ảnh hưởng nặng nề hơn trong xã hội. Mất việc làm từ các doanh nghiệp, không duy trì được các công việc tự do, không có dự trữ từ trước...khiến cuộc sống của NKT trở nên khó khăn hơn rất nhiều.

Chính vì vậy, từ tháng 02/2020, ACDC với sự tài trợ của rất nhiều tổ chức, các cá nhân và tất cả nhân sự ACDC, đã tiến hành hàng loạt các hoạt động hỗ trợ NKT ứng phó và vượt qua đại dịch, cụ thể:

- Tham gia vào thành viên Ban soạn thảo xây dựng "Sổ tay hướng dẫn các biện pháp phòng chống dịch Covid-19 đối với người khuyết tật tại cộng đồng" của Bộ y tế.

Link sổ tay hướng dẫn:

+ <http://acdc.vn/vi/tai-lieu/168/so-tay-huong-dan-mot-so-bi-en-phap-phong-chong-dich-covid-19-doi-voi-nguoi-khuyet-tat-tai-cong-dong.html>

- Xin bản quyền tài liệu truyền thông của Bộ Y tế, chuyển đổi sang hình thức phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu và chia sẻ cho cộng đồng.

Link video:

+ <https://youtu.be/JFVQegrXDGk>

+ https://youtu.be/PiBu_0cRwow

- Đồng tài trợ kinh phí duy trì phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu trên chương trình Việt Nam hôm nay của VTV1 lúc 17h30 phút hằng ngày từ tháng 03/2020 đến hết tháng 11/2020.

- Tổ chức một hội nghị trực tuyến để giải quyết những vấn

đề khó khăn mà người khuyết tật gặp phải trong thời kỳ COVID-19

Link hội thảo trực tuyến:

+ https://www.facebook.com/watch/live/?v=645945889583652&ref=watch_permalink.

- Tổ chức các chiến dịch quyên góp và trao những phần quà hữu ích đến người khuyết tật:

+ Đợt 1: **480** lít nước rửa tay được trao cho **20** đơn vị Hội, nhóm NKT

+ Đợt 2: Hỗ trợ gói vệ sinh các nhân hàng ngày cho **280** NKT tại 6 tỉnh/TP: Nghệ An; Sông Công, Thái Nguyên; Hòa Bình Quảng Ngãi; Cần Thơ và Hải Phòng.

+ Đợt 3: Hỗ trợ hơn **27** tấn gạo, nhu yếu phẩm cho hơn **1.550** NKT trên 11 tỉnh thành tại Việt Nam.

2. Các hoạt động tiếp tục được thực hiện

- Tiếp tục hỗ trợ chi phí để duy trì phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu trong chương trình Việt Nam hôm nay khung giờ 17h30 hằng ngày đến hết tháng 11 năm 2020.

- Hỗ trợ tài chính cho 50 người khuyết tật (vốn quay vòng), giúp họ phát triển kinh tế gia đình.

TIN HOẠT ĐỘNG

Dự án “Quyền học tập của em” – Những hoạt động đầu tiên

Trong khuôn khổ dự án “Quyền học tập của em”, tháng 05/2020, ACDC đã phối hợp với ChildFund tổ chức những hoạt động đầu tiên của dự án tại tỉnh Cao Bằng và Bắc Kạn.

Trong ngày 14 – 15/05/2020, tập huấn về giáo dục hòa nhập khuyết tật cho nhóm cha mẹ trẻ khuyết tật tại huyện Quảng Uyên, tỉnh Cao Bằng đã được tổ chức thu hút sự tham gia của 26 học viên là cha, mẹ của các trẻ khuyết tật trong độ tuổi 05 – 14 đang học tại các trường mầm non và trường tiểu học trên địa bàn huyện. Trước khi tham gia lớp tập huấn, đa phần cha mẹ có con khuyết tật thường không tự tin trong xã hội “Hỏi thì sợ sai, mà không hỏi thì sợ thiệt” và hiếm có cha mẹ nghĩ con mình có khả năng học. Kết thúc lớp tập huấn, các học viên được

nâng cao nhận thức về quyền tiếp cận giáo dục của trẻ khuyết tật và từ đó xây dựng được kế hoạch hỗ trợ, thúc đẩy trẻ khuyết tật hòa nhập tại trường.

Ngoài ra, ngày 21 – 22/05/2020, ACDC cũng tổ chức khảo sát lập hồ sơ trẻ khuyết tật từ 05 – 14 tuổi tại huyện Na Rì, tỉnh Bắc Kạn nhằm xác định tình trạng khuyết tật, nhu cầu tham gia giáo dục của trẻ và gia đình, đồng thời đánh giá cơ sở vật chất trường học đã phù hợp với trẻ khuyết tật đi học chưa và đưa ra những khuyến cáo phù hợp. Cuộc khảo sát đã lập hồ sơ được 17 trẻ khuyết tật tại huyện Na Rì, tỉnh Bắc Kạn cần sự can thiệp của dự án để giúp trẻ được tham gia giáo dục hòa nhập, được cải thiện kỹ năng sống và kết quả học tập theo kế hoạch hòa nhập.

Cuối năm 2019, dự án “Quyền học tập của em” được phê duyệt triển khai tại huyện Quảng Uyên, tỉnh Cao Bằng và huyện Na Rì, tỉnh Bắc Kạn. Đây là hai vùng có tỷ lệ dân tộc thiểu số chiếm gần 98% dân số và 100% số trẻ khuyết tật đang theo học tại các trường cũng là người dân tộc thiểu số. Dự án do tổ chức ChildFund phối hợp cùng ACDC thực hiện với mục tiêu trẻ em khuyết tật được sống trong môi trường hòa nhập và được tiếp cận giáo dục có chất lượng.

Huyền Trang

Quyết định số 480/QĐ-LĐTBXH ngày 29 tháng 4 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Lao động – Thương binh Xã hội công bố các thủ tục hành chính mới ban hành thuộc phạm vi chức năng quản lý nhà nước của Bộ Lao động – Thương binh Xã hội về thực hiện các chính sách hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch COVID-19.

1. Thủ tục Hỗ trợ người lao động tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động hoặc nghỉ việc không hưởng lương do đại dịch COVID-19.

- Về điều kiện:

+ Thời gian tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động, nghỉ việc không hưởng lương trong thời hạn của hợp đồng lao động, từ 01 tháng liên tục trở lên tính từ ngày 01/4/2020 đến hết ngày 30/6/2020...

+ Đang tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc tính đến thời điểm ngay trước khi tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động hoặc nghỉ việc không hưởng lương.

+ Làm việc tại các doanh nghiệp không có doanh thu hoặc không còn nguồn tài chính để trả lương...

- Trình tự giải quyết: gồm 04 bước (doanh nghiệp lập danh sách người lao động đủ điều kiện gửi cơ quan bảo hiểm xã hội xác nhận gửi Ủy ban nhân dân cấp huyện thẩm định, ...).

- Hồ sơ: nộp 01 bộ, gồm: Danh sách người lao động đủ điều kiện; bản sao thỏa thuận tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động; bản sao báo cáo tài chính năm 2019 và Quý I/2020 của doanh nghiệp; vv.

- Thời hạn giải quyết: 08 ngày làm việc kể từ ngày cơ quan có thẩm quyền nhận hồ sơ hợp lệ.

2. Thủ tục Hỗ trợ hộ kinh doanh phải tạm ngừng kinh doanh do đại dịch COVID-19.

- Về điều kiện:

+ Doanh thu do cơ quan thuế thực hiện quản lý thuế đối với hộ kinh doanh năm 2020 dưới 100 triệu đồng tính từ ngày 15/01/2020.

+ Tạm ngừng kinh doanh từ ngày 01/4/2020 theo Quyết định của Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh triển khai thực hiện Chỉ thị số 15/CT-TTg

- Trình tự giải quyết: gồm 5 bước (Hộ kinh doanh gửi hồ sơ theo quy định đến Ủy ban nhân dân cấp xã; ...)

- Hồ sơ: nộp 01 bộ hồ sơ bao gồm Đơn đề nghị hỗ trợ theo mẫu số 02 phụ lục kèm theo thông Quyết định 15/2020/QĐ-TTg và bản sao thông báo nộp thuế theo mẫu 01/TBT-CNKD kèm theo Thông tư 95/2015/TT-BTC

- Thời hạn giải quyết: 12 ngày làm việc kể từ ngày cơ quan có thẩm quyền nhận hồ sơ hợp lệ.

3. Thủ tục Hỗ trợ người lao động bị chấm dứt hợp đồng lao động, hợp đồng làm việc do đại dịch COVID-19 nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp.

- Về điều kiện

+ Có giao kết hợp đồng lao động hoặc hợp đồng làm việc trước ngày 01/4/2020 và đang tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc;

+ Chấm dứt hợp đồng lao động hoặc hợp đồng làm việc trong khoảng thời gian từ ngày 01/4/2020 đến hết ngày 15/6/2020 nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp;

+ Không có thu nhập hoặc có thu nhập thấp hơn mức chuẩn cận nghèo quy định tại Quyết định số 59/2015/QĐ-TTg

- Trình tự giải quyết: gồm 4 bước (Người lao động gửi hồ sơ theo quy định đến Ủy ban nhân dân cấp xã; ...)

- Hồ sơ: Nộp 01 bộ hồ sơ bao gồm: Đơn đề nghị; bản sao các giấy tờ như: Hợp đồng lao động, quyết định thôi việc...; bản sao sổ bảo hiểm xã hội...

- Thời hạn giải quyết: 05 ngày làm việc kể từ khi cơ quan có thẩm quyền nhận hồ sơ hợp lệ.

4. Thủ tục Hỗ trợ người lao động không có giao kết hợp đồng lao động bị mất việc làm do đại dịch COVID-19.

- Về điều kiện:

+ Mất việc làm từ ngày 01/4/2020 đến 30/6/2020 và có thu nhập thấp hơn mức chuẩn cận nghèo quy định tại Quyết định số 59/2015/QĐ-TTg

+ Cư trú hợp pháp tại địa phương;

+ Thuộc lĩnh vực phi nông nghiệp, làm một trong những công việc như: bán hàng rong, buôn bán nhỏ lẻ không có địa điểm cố định;...vv

- Trình tự giải quyết: gồm 4 bước (Người lao động gửi hồ sơ đề nghị đến Ủy ban nhân dân cấp xã; Ủy ban nhân dân cấp xã tổ chức rà soát lập, niêm yết danh sách đối tượng, trình Ủy ban nhân dân cấp huyện;...)

- Hồ sơ: Nộp 01 bộ hồ sơ bao gồm Đơn đề nghị hỗ trợ theo mẫu số 04 ban hành kèm theo Quyết định số 15/2020/QĐ-TTg

- Thời gian giải quyết: 12 ngày làm việc kể từ ngày cơ quan có thẩm quyền nhận hồ sơ hợp lệ.

5. Thủ tục Hỗ trợ người sử dụng lao động vay vốn để trả lương ngừng việc đối với người lao động phải ngừng việc do đại dịch COVID-19.

- Về điều kiện:

+ Người sử dụng lao động có từ 20% hoặc từ 30 người lao động trở lên đang tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc phải ngừng việc từ 01 tháng liên tục trở lên; đã trả trước tối thiểu 50% tiền lương ngừng việc cho người lao động trong khoảng thời gian từ ngày 01/4/2020 đến hết ngày 30/6/2020.

+ Người sử dụng lao động đang gặp khó khăn về tài chính, không cân đối đủ nguồn để trả lương ngừng việc cho người lao động, đã sử dụng hết quỹ dự phòng tiền lương để trả lương cho người lao động ngừng việc.

+ Người lao động không có nợ xấu tại các tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tại thời điểm ngày 31/12/2019

- Trình tự giải quyết: gồm 4 bước (Người sử dụng lao động có nhu cầu gửi hồ sơ đề nghị đến Ủy ban nhân dân cấp huyện chậm nhất ngày 05 hằng tháng;...)

- Hồ sơ: Nộp 01 bộ hồ sơ bao gồm: Đơn đề nghị xác nhận theo mẫu 11 kèm theo Quyết định 15/2020/QĐ-TTg; Bản sao các giấy tờ liên quan đến hoạt động của doanh nghiệp;...

- Thời gian thực hiện: 05 ngày làm việc kể từ ngày cơ quan có thẩm quyền nhận hồ sơ hợp lệ.

Quyết định số 480/QĐ-LĐTBXH Có hiệu lực kể từ ngày 20 tháng 4 năm 2020.

Thông tin chi tiết vui lòng theo dõi tại link:

<https://luatvietnam.vn/chinh-sach-quyet-dinh-480-qd-ltdt-bxh-thu-tuc-hanh-chinh-thuc-hien-chinh-sach-ho-do-dich-covid-183345-d1.html#chidanthaydoi>

Chính sách hỗ trợ tài chính của Nhà nước cho người khuyết tật trong dịch COVID-19

— ThS. Ngô Thị Thu Hằng —

Bắt đầu từ tháng 12/2019, dịch COVID - 19 bùng phát đã lây lan ra 221 quốc gia và vùng lãnh thổ, khiến cho hơn 5,3 triệu người bị nhiễm và gần 340.000 người tử vong¹. Dịch bệnh này không chỉ ảnh hưởng nghiêm trọng đến tính mạng, sức khỏe con người mà đã và đang tác động đến nhiều mặt trên các lĩnh vực kinh tế, xã hội. Đời sống người dân gặp nhiều khó khăn; nhiều doanh nghiệp, hộ kinh doanh, hợp tác xã phải tạm dừng hoạt động, thu hẹp quy mô sản xuất hoặc sản xuất cầm chừng làm gia tăng thất nghiệp, mất việc làm trong ngắn hạn và tình hình có thể phức tạp hơn nếu dịch bệnh kéo dài. Với người khuyết tật, họ trở thành những người chịu ảnh hưởng nặng nề nhất bởi dịch bệnh này.

Người khuyết tật bị ảnh hưởng trong mùa dịch

Theo kết quả điều tra cả nước có 7% dân số 2 tuổi trở lên (khoảng 6,2 triệu người) là người khuyết tật. Trong khi đó, đa phần người khuyết tật ở Việt Nam hiện nay tham gia lao động, việc làm có trình độ thấp như công nhân may, làm đồ thủ công, làm tắm, làm hương, nhân viên trong nhà hàng, quán ăn, bán vé số...và đây lại là những ngành nghề chịu ảnh hưởng nặng nề nhất từ việc cách ly xã hội. Một số lĩnh vực mà các doanh nghiệp đang gặp phải khó khăn có tỷ lệ doanh nghiệp tạm ngừng kinh doanh tăng cao nhất là: Nghệ thuật, vui chơi và giải trí (có 135 doanh nghiệp, tăng 39,2% so với cùng kỳ năm 2019); dịch vụ việc làm; du lịch (có 1.037 doanh nghiệp, tăng 32,2% so với cùng kỳ năm 2019); dịch vụ lưu trú và ăn uống (có 936 doanh nghiệp, tăng 29,3% so với cùng kỳ năm 2019); giáo dục và đào tạo (có 305 doanh nghiệp, tăng 24,5% so với cùng kỳ năm 2019)². Từ ngày 29/03/2020, theo chỉ đạo của Thủ tướng về công tác phòng chống dịch COVID-19, việc phát hành sổ xổ kiến thiết sẽ được tạm dừng từ đầu tháng 4 cho đến hết ngày 15/4/2020, do đó, thu nhập của những người khuyết tật phụ thuộc hoàn toàn vào việc bán vé số cũng không còn. Đến ngày 12-5, trên địa bàn TP Hồ Chí Minh có 25.140 người bán vé số bị mất việc làm trong tháng 4³. Kể từ khi những ngành nghề này buộc phải tạm ngừng hoạt động do đại dịch thì những người khuyết tật cũng bị giảm thu nhập, mất việc làm, ảnh hưởng nặng nề đến cuộc sống. Theo Báo cáo kết quả đánh giá nhanh tác động

kinh tế - xã hội của đại dịch COVID-19 đối với người khuyết tật của UNDP, cho đến tháng 3 năm 2020, 72% người trả lời có thu nhập hàng tháng dưới 1 triệu đồng, 30% người trả lời cho biết họ đang thất nghiệp vì đại dịch COVID-19; 49% người khác bị giảm thời gian làm việc. Trong số những người vẫn đang làm việc, 59% bị giảm thu nhập⁴.

Bên cạnh đó, ngày 31/03/2020, Thủ tướng Chính phủ đã có Chỉ thị số 16/CT-TTg về thực hiện các biện pháp cấp bách phòng, chống dịch Co-vid 19. Nội dung Chỉ thị nêu rõ "Thực hiện cách ly toàn xã hội trong vòng 15 ngày kể từ 0 giờ ngày 01 tháng 4 năm 2020 trên phạm vi toàn quốc... Yêu cầu mọi người dân ở tại nhà, chỉ ra ngoài trong trường hợp thật sự cần thiết như mua lương thực, thực phẩm, thuốc men, cấp cứu, làm việc tại nhà máy, cơ sở sản xuất, cơ sở kinh doanh dịch vụ, hàng hóa thiết yếu không bị đóng cửa, dừng hoạt động và các trường hợp khẩn cấp khác; không tập trung quá 2 người ngoài phạm vi công sở, trường học, bệnh viện và tại nơi công cộng." Như vậy, với việc tạm ngừng hoạt động của hàng loạt doanh nghiệp cùng với những chỉ đạo của Thủ tướng đưa ra thì người lao động, doanh nghiệp nói chung và người khuyết tật nói riêng đã phải chịu nhiều ảnh hưởng nghiêm trọng về thu nhập.

Có thể thấy, người khuyết tật đã và đang trở thành những đối tượng chịu ảnh hưởng vô cùng nặng nề từ dịch bệnh và đặt ra những yêu cầu cấp thiết đối với Nhà nước và xã hội trong việc phải ban hành những giải pháp hỗ trợ người khuyết tật vượt qua nỗi lo đại dịch này.

Nhà nước đã thực hiện các chính sách hỗ trợ như thế nào đối với người khuyết tật?

Nhận thấy những khó khăn mà người dân, đặc biệt là người khuyết tật đang gặp phải, sự tác động tiêu cực đến đời sống người khuyết tật, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 42/NQ-CP ngày 09/04/2020 về các biện pháp hỗ trợ người dân gặp khó khăn trong đại dịch COVID-19. Nghị quyết này được ban hành rất kịp thời nhằm chia sẻ khó khăn, bảo đảm cuộc sống của nhân dân, người lao động cả nước, góp phần ổn định xã hội. Nghị quyết này đã hỗ trợ 06 nhóm đối tượng bao gồm: người lao động, người sử dụng lao động, hộ kinh doanh cá thể, người có công với cách mạng, đối tượng bảo trợ xã hội hàng tháng, hộ nghèo – cận nghèo theo chuẩn nghèo quốc gia tính đến ngày 31/12/2019.

Trong đó, đối với người có công với cách mạng đang hưởng trợ cấp ưu đãi hàng tháng được hỗ trợ thêm 500.000 đồng/người/tháng. Đối tượng bảo trợ xã hội đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng được hỗ trợ thêm 500.000 đồng/người/tháng. Hộ nghèo, hộ cận nghèo theo chuẩn nghèo quốc gia trong danh sách đến ngày 31 tháng 12 năm 2019 được hỗ trợ 250.000 đồng/người/tháng. Người khuyết tật nếu thuộc các đối tượng trên sẽ được nhận hỗ trợ thêm để giảm thiểu tác động của COVID-19 tới cuộc sống. Đây là Nghị quyết có ý nghĩa vô cùng lớn trong việc bảo đảm an sinh xã hội, góp phần giữ vững ổn định xã hội trong bối cảnh dịch COVID-19 có diễn biến

phức tạp và có xu hướng kéo dài, gây ảnh hưởng lớn đến đời sống của người dân.

Để đảm bảo Nghị quyết 42 được thực hiện một cách chính xác, nhất quán tại địa phương, ngày 24/04/2020, Thủ tướng Chính phủ ra Quyết định số 15/2020/QĐ-TTg quy định về thực hiện chính sách hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch COVID-19. Quyết định này nhằm hướng dẫn địa phương thực hiện tốt công việc hỗ trợ khẩn cấp theo Nghị định 42. Đối với việc thực hiện chính sách hỗ trợ đối với người khuyết tật đang hưởng bảo trợ dưỡng như không gặp nhiều khó khăn do địa phương đã có đầy đủ danh sách những người khuyết tật đang hưởng trợ cấp hàng tháng, danh sách người có công với cách mạng hay danh sách hộ nghèo, cận nghèo trong địa bàn. Nhiều địa phương đã chủ động ứng tiền từ Ngân sách tỉnh để thực hiện chi trả nhanh nhất đến người dân. Tỉnh Hà Nam đã tạm ứng 106 tỉ đồng để trước mắt thực hiện chi trả cho 25.000 người có công, 34.000 người thuộc hộ nghèo, cận nghèo và 42.000 người bảo trợ xã hội. Tại Cần Thơ, kết thúc ngày 28/4, quận Thốt Nốt đã hoàn tất chi hỗ trợ cho 3 nhóm đối tượng là người có công, đối tượng bảo trợ xã hội, hộ nghèo và cận nghèo theo Nghị quyết 42/NQ-CP của Chính phủ⁵.

Có thể nói, Nghị quyết 42 được ban hành rất kịp thời. Ngoài ra, việc triển khai thực hiện Nghị quyết cũng rất nhanh chóng đến những đối tượng chính sách. Các vướng mắc trong chi trả dành cho các đối tượng chính sách có tên trong danh sách cũng không gặp khó khăn.

Điểm còn bất cập trong chính sách hỗ trợ khẩn cấp và kiến nghị

Về cơ bản những người khuyết tật đang hưởng trợ cấp, hộ nghèo, hộ cận nghèo, người có công với cách mạng đang hưởng, người lao động bị tạm hoãn hợp đồng lao động, nghỉ không lương tại các doanh nghiệp, đã được Nhà nước quan tâm, giúp đỡ để vượt qua đại dịch. Tuy nhiên một số người khuyết tật hiện nay là người khuyết tật nhẹ đang làm lao động tự do, đang không hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng, không thuộc đối tượng nghèo, cận nghèo, mà gặp khó khăn trong việc mưu sinh do ảnh hưởng của dịch bệnh không thuộc đối tượng được hỗ trợ từ chính sách của Nhà nước. Theo Báo cáo của UNDP, 71% người khuyết tật tham gia khảo sát đang làm việc là các công việc mùa vụ/ không chính thức hoặc họ đang kinh doanh trong khu vực không chính thức mà có nguy cơ không thuộc nhóm được nhận các hỗ trợ từ gói phúc lợi xã hội của chính phủ⁶.

Ngoài ra, còn một số nhóm người khuyết tật đang hưởng trợ cấp tuất hàng tháng cũng không thuộc

đối tượng được hưởng chính sách này. Trong khi đó, những người đang hưởng trợ cấp tuất hàng tháng của bảo hiểm xã hội theo quy định tại Điều 67 Luật bảo hiểm xã hội năm 2014 phải là những người bị suy giảm khả năng lao động từ 81% trở lên và không có thu nhập hoặc có thu nhập hàng tháng thấp hơn mức lương cơ sở. Đây đều là những người khuyết tật dễ bị ảnh hưởng bởi dịch Co-vid 19 nhưng lại không thuộc đối tượng hưởng của Nghị quyết 42.

Bên cạnh đó, dù đã rất nỗ lực hỗ trợ nhanh và kịp thời đến người khó khăn, tuy nhiên, ở một số nơi, gói hỗ trợ này chưa đến được tay của người khuyết tật. Rất nhiều người khuyết tật phản ánh, đến giữa tháng 05/2020, họ vẫn chưa nhận được gói hỗ trợ này.

Khuyến nghị

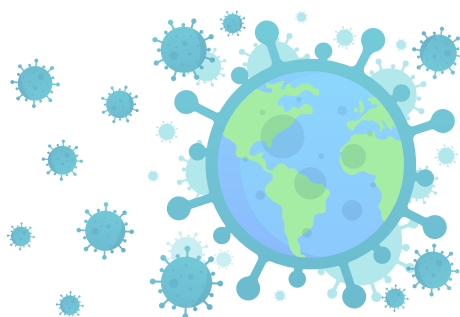
Người khuyết tật là đối tượng chịu ảnh hưởng nặng nề nhất từ dịch bệnh, trong khi đó, với hơn 6,3 triệu dân số là người khuyết tật ở Việt Nam thì họ hoàn toàn có thể đóng góp vào nỗ lực phòng, chống và chung sống an toàn với COVID-19. Và Nhà nước cần có những chính sách để giúp họ có thể tham gia vào công cuộc này bằng những biện pháp như:

- (1) Đảm bảo khoản hỗ trợ của chính phủ bao trùm người khuyết tật, mở rộng đối tượng được hỗ trợ bao gồm người khuyết tật đang làm việc trong khu vực phi chính thức;
- (2) Đảm bảo an ninh tài chính và giáo dục thường xuyên thông qua cung cấp các nền tảng giáo dục và việc làm trực tuyến dễ dàng tiếp cận đối với người khuyết tật;
- (3) Mở rộng độ bao phủ của cấp Giấy chứng nhận khuyết tật với tất cả những người khuyết tật;
- (4) Tiến hành một đánh giá toàn diện về tác động của đại dịch COVID-19 với người khuyết tật, trong đó

có sự tham gia đầy đủ của người khuyết tật, nhằm xây dựng và triển khai các chương trình ứng phó và phục hồi hậu COVID-19.

(5) Việc triển khai gói hỗ trợ cần tiến hành nhanh chóng và kịp thời đến những nhóm đối tượng được thụ hưởng.

Như vậy, với những quyết sách chưa từng có trong lịch sử, Nhà nước Việt Nam đã có những hỗ trợ kịp thời, hợp lòng dân. Tuy nhiên, cần có những chính sách đầy đủ, toàn diện và triển khai nhanh chóng hơn nhằm đáp ứng nhu cầu khẩn cấp của người dân, đặc biệt là người khuyết tật.

1. <https://vnexpress.net/covid-19/covid-19-the-gioi>
2. <https://dangkykinhdoanh.gov.vn/vn/-tin-tuc/597/5084/tac-dong-cua-dich-covid-19-toi-tinh-hinh-dang-ky-doanh-nghiep-trong-quy-i-2020-va-du-bao-anh-huong-cua-dich-benh-trong-thoi-gian-toi.aspx>
3. <https://plo.vn/dich-covid-19/covid19-tphcm-da-phan-bo-640-ti-ho-tro-nguoi-dan-912446.html>
4. <http://dangcongsan.vn/xa-hoi/nguoi-khu-yet-tat-nam-trong-so-nhung-nguoi-bi-anh-huong-nhieu-nhat-boi-dich-benh-554623.html>
5. <http://thoibaotaichinhvietnam.vn/pag-es/xa-hoi/2020-04-29/nhieu-dia-phuong-da-chi-tra-ho-tro-nguoi-dan-theo-nghi-quyet-42-nq-cp-86087.aspx>
6. <http://dangcongsan.vn/xa-hoi/nguoi-khu-yet-tat-nam-trong-so-nhung-nguoi-bi-anh-huong-nhieu-nhat-boi-dich-benh-554623.html>

“CÂU LIKE” VÀ CÁI GIÁ PHẢI TRẢ

— Phan Mỹ Hạnh —

Năm lên 2 tuổi, trong một trận ốm nặng, đôi chân của Miên có hiện tượng tê mõi, chỉ mấy tháng sau, các cơ teo dần và không phát triển thêm nữa. Cô sống với đôi chân không lành lặn của mình từ đó. Khuyết tật từ bé không làm cho cô gái nhỏ từ bỏ đam mê học hành. Đỗ ngành lưu trữ học tại một đại học danh tiếng, cô tốt nghiệp nhưng chật vật mãi không xin được việc làm như ý. Cơ duyên kinh doanh các sản phẩm thủ công mỹ nghệ vô tình đến với cô.

Ban đầu chỉ là bán hàng thông qua đầu mối là họ hàng, người quen. Dần dà, Miên tự mở một cửa hàng của riêng mình. Nhận thấy, thời gian trước chỉ bán hàng thông qua người quen và bán tại cửa hàng thì chỉ đủ quay vòng vốn. Nhiều cửa hàng bán sản phẩm mỹ nghệ cũng “mọc lên như nấm” ở nhiều nơi. Thậm chí, họ bán rẻ hơn do sản phẩm của họ là hàng gia công chứ không phải là hàng thủ công như cô. Lo không đủ sức cạnh tranh nên Miên tính phương án mở rộng cách bán hàng.

Đang suy nghĩ không biết làm như thế nào thì tình cờ Miên gặp lại Thư- một người bạn lâu năm đã mất liên lạc về thăm nhà. Hỏi thăm qua lại, Miên mới biết Thư cũng bán hàng như mình nhưng làm ăn khấm khá lắm. Thương bạn vất vả, Thư “mách nước” cho Miên cách bán hàng online. Đã làm quen với facebook từ trước, nên việc sử dụng nó không còn xa lạ với cô. Mấy tháng đầu, ngày thì cô chăm chỉ đăng bài quảng cáo sản phẩm, tối lại livestream vào các hội nhóm nhưng lượng người xem không đáng kể. Chợt nhớ ra mình có số điện

thoại của Thư nên Miên nhanh chóng gọi điện cho Thư. Sau một hồi nghe bạn nói, Thư đã hiểu ra vấn đề rồi vừa cười vừa nói:

“Bạn tôi ơi! Mà y như con ong chăm chỉ nhưng kết quả thì chẳng thu được là bao vì mà y chưa biết cách rồi!”.

Miên vẫn chưa hiểu và hỏi lại thì Thư nói: “Cái quan trọng nhất khi bán hàng trên facebook là số lượng người tương tác với mình. Mà hiện nay tin tức càng giật gân bao nhiêu thì càng thu hút sự chú ý của mọi người bấy nhiêu. Lúc đó, lượng theo dõi mình cũng tăng lên, bán hàng sẽ tốt hơn đấy!”.

Nghe Thư nói xong, Miên gật gù đồng ý nhưng lấy tin hot ở đâu bây giờ?!

Ngày hôm sau, trên đường về nhà, Miên thấy mọi người xúm vào một chỗ. Tiến đến lại gần, Miên thấy có hai người phụ nữ bị đánh tím tái mặt mày, đồ đạc cá nhân rơi tung tóe. Hỏi ra thì nghe mọi người nói họ đang nghi ngờ hai người phụ nữ này bắt cóc trẻ con. “Mấy nay, huyện bên cũng xôn xao một vụ bắt cóc trẻ con nên nhiều người hoang mang. Nếu mình đăng tin này thì chắc nhiều người quan tâm lắm đây, phải khẩn trương quay lại mới được?”- Miên thầm nghĩ. Nói rồi, Miên lấy điện thoại ra chụp hình và chai thuốc trong túi nghi là thuốc mê. Thấy

chứng minh thư của hai người phụ nữ tung ra cùng đồ cá nhân, cô cũng nhanh nhẩu chụp lại. Sự việc chỉ dừng lại khi công an xuống hiện trường và mời tất cả lên trụ sở làm việc. Đám đông nhanh chóng giải tán. Toàn bộ quá trình này cũng được Miên quay lại.

Về nhà, Miên nghĩ mãi không biết nên viết thế nào để đủ giật gân. Nếu chỉ viết đơn thuần là nghi bắt cóc thì có khi chẳng mấy ai chú ý nhưng nếu “thêm mắm thêm muối” cho có phần hấp dẫn thì không biết có sao không? Thế rồi, cô nảy ra ý nghĩ: “Hay mình lập ra nick facebook khác nhĩ?”. Lại được Thư đồng tình nên Miên càng thấy ý nghĩ của mình sáng suốt! Nói là làm, Miên lập một tài khoản khác và đăng tải nội dung những tấm ảnh chụp được và đoạn clip vừa quay lên trang cá nhân và các trang bán hàng với nội dung: “Sợ quá bà con ạ! Ở làng A, xã B, huyện X, tỉnh Y vừa có vụ bắt cóc trẻ con bị công an bắt. Hai người phụ nữ này lợi dụng giữa trưa đã dụ dỗ một đứa trẻ ra cổng để cho kẹo nhưng đứa trẻ không ra. Sau đó, thấy người lạ, dân làng đã hô hào bắt giữ hai người phụ nữ. Kiểm tra túi xách hai người này thì chỉ thấy chai thuốc mê, giấy tờ và lá bùa. Nhà ai có trẻ nhỏ thì cảnh giác nhé!”. Đúng như dự đoán, chỉ trong vòng hai ngày, bài viết đã có hơn 14.000 lượt like và hơn 15.000 lượt chia sẻ, giúp lượng theo dõi trên Facebook của cô tăng lên chóng mặt. Nhiều fanpage đã dẫn lại thông tin này càng khiến dân mạng tin đó là sự thật. Mấy hôm sau, qua điều tra thì biết sự việc này chỉ là hiểu nhầm. Nghe thông tin, Miên chột dạ nhưng rồi lại tự trấn an mình rằng mình dùng facebook giả thì sẽ chẳng có ai phát hiện, và lại đang được nhiều lượng theo dõi nên giờ xóa bài thì tiếc. Thế nên, Miên quyết định không xóa bài đăng. Về phía hai người phụ nữ bị hành hung, mấy tuần sau thấy hình ảnh của mình lan tràn trên mạng xã hội và đọc những dòng chữ bịa đặt đó, họ lập tức đi báo công an. Miên nhận được giấy triệu tập của công an không lâu sau đó. Bằng các nghiệp vụ điều tra, công an đã xác định Miên chính là người đăng tải hình ảnh và thông tin đó trên facebook. Trước những chứng cứ không thể chối cãi, Miên thú nhận hành vi của mình. Cô tưởng rằng mình đã khôn ngoan khi tạo “nick ảo” nhưng rồi vẫn bị công an phát hiện. “Chỉ vì thiếu hiểu biết và tham lam tăng tương tác bán hàng đã đẩy mình đến bước đường này!”- Nước mắt cô chảy dài...

Những chiêu trò “câu like” trên mạng xã hội tưởng chừng như “vô thưởng vô phạt” nhưng sẽ để lại nhiều hậu quả nghiêm trọng không ai có thể lường trước...

Theo quy định tại khoản 3 Điều 4 và Điều 101 Nghị định 15/2020/NĐ-CP quy định xử phạt hành vi vi phạm quy định trách nhiệm sử dụng dịch vụ mạng xã hội đối với cá nhân như sau:

Phạt tiền từ 5.000.000 đồng đến 10.000.000 đồng đối với hành vi lợi dụng mạng xã hội để thực hiện một trong các hành vi sau:

a) Cung cấp, chia sẻ thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của cơ quan, tổ chức, danh dự, nhân phẩm của cá nhân;

Điều 592 Bộ luật dân sự 2015: Thiệt hại do danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm phạm

1. Thiệt hại do danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm phạm bao gồm:

a) Chi phí hợp lý để hạn chế, khắc phục thiệt hại;
b) Thu nhập thực tế bị mất hoặc bị giảm sút;
c) Thiệt hại khác do luật quy định.

2. Người chịu trách nhiệm bồi thường trong trường hợp danh dự, nhân phẩm, uy tín của người khác bị xâm phạm phải bồi thường thiệt hại theo quy định tại khoản 1 Điều này và một khoản tiền khác để bù đắp tổn thất về tinh thần mà người đó gánh chịu. Mức bồi thường bù đắp tổn thất về tinh thần do các bên thỏa thuận; nếu không thỏa thuận được thì mức tối đa cho một người có danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm phạm không quá mười lần mức lương cơ sở do Nhà nước quy định.

Điều 156 Bộ luật hình sự 2015: Tội vu khống

1. Người nào thực hiện một trong các hành vi sau đây, thì bị phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng, phạt cải tạo không giam giữ đến 02 năm hoặc phạt tù từ 03 tháng đến 01 năm:

a) Bịa đặt hoặc loan truyền những điều biết rõ là sai sự thật nhằm xúc phạm nghiêm trọng nhân phẩm, danh dự hoặc gây thiệt hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của người khác;

...

2. Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tù từ 01 năm đến 03 năm:

...

e) Sử dụng mạng máy tính hoặc mạng viễn thông, phương tiện điện tử để phạm tội;...

Câu hỏi: Tôi nghe nói người lao động bị chấm dứt hợp đồng lao động trong dịch Covid-19 sẽ được Nhà nước hỗ trợ. Tôi muốn hỏi, có cần điều kiện gì trong trường hợp này để được nhận hỗ trợ không?

Phòng Luật Trung tâm ACDC trả lời:

1. Điều kiện hỗ trợ đối với người lao động bị chấm dứt hợp đồng lao động, hợp đồng làm việc nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp gặp khó khăn do dịch Covid-19:

Căn cứ theo Điều 5 Quyết định 15/2020/QĐ-TTg ngày 24 tháng 04 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ quy định về việc thực hiện các chính sách hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19 quy định người lao động chấm dứt hợp đồng lao động, hợp đồng làm việc nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp được hỗ trợ kinh phí khi đáp ứng đủ 03 điều kiện như sau:

(1) Có giao kết hợp đồng lao động hoặc hợp đồng làm việc trước thời điểm ngày 01 tháng 4 năm 2020 và đang tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc.

(2) Chấm dứt hợp đồng lao động hoặc hợp đồng làm việc trong khoảng thời gian từ ngày 01 tháng 4 năm 2020 đến hết ngày 15 tháng 6 năm 2020 nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp theo quy định.

Điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp được quy định tại Điều 49 Luật Việc làm năm 2013.

(3) Không có thu nhập hoặc có thu nhập thấp hơn mức chuẩn cận nghèo quy định tại Quyết định số 59/2015/QĐ-TTg ngày 19 tháng 11 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ: 1.000.000 đồng/ người/ tháng ở khu vực nông thôn và 1.300.000 đồng/ người/ tháng ở khu vực thành thị. Trường hợp địa phương có chuẩn nghèo riêng thì áp dụng theo chuẩn nghèo của địa phương (Khoản 3 Điều 19 Quyết định 15/2020/QĐ-TTg).

2. Hồ sơ, thủ tục thực hiện:

Căn cứ Điều 6 Quyết định 15/2020/QĐ-TTg quy định

hồ sơ, trình tự, thủ tục thực hiện hỗ trợ người lao động bị chấm dứt hợp đồng lao động nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp do đại dịch Covid-19 như sau:

2.1. Về hồ sơ:

- Đề nghị hỗ trợ (Mẫu số 03 Phụ lục ban hành kèm theo Quyết định 15/2020/QĐ-TTg).

- Bản sao một trong các giấy

tờ sau: Hợp đồng lao động hoặc hợp đồng làm việc đã hết hạn hoặc đã hoàn thành công việc theo hợp đồng lao động; Quyết định thôi việc; Thông báo hoặc thỏa thuận chấm dứt hợp đồng lao động hoặc hợp đồng làm việc; Bản sao Sổ bảo hiểm xã hội hoặc xác nhận của cơ quan bảo hiểm xã hội về bảo hiểm xã hội bắt buộc, bảo hiểm thất nghiệp. Trường hợp không có Sổ bảo hiểm xã hội thì người lao động nêu rõ lý do trong Giấy đề nghị.

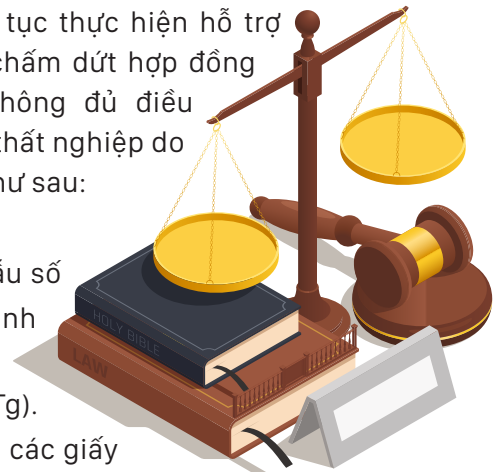
2.2. Về trình tự, thủ tục:

Bước 1: Người lao động bị chấm dứt hợp đồng lao động nhưng không đủ điều kiện hưởng trợ cấp thất nghiệp nộp hồ sơ đề nghị như trên tới Ủy ban nhân dân cấp xã.

Bước 2: Ủy ban nhân dân cấp xã rà soát và xác nhận mức thu nhập, tổng hợp danh sách trình Ủy ban nhân dân cấp huyện.

Bước 3: Ủy ban nhân dân cấp huyện thẩm định, trình Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trong 02 ngày làm việc.

Bước 4: Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh phê duyệt danh sách hỗ trợ và kinh phí hỗ trợ; đồng thời chỉ đạo thực hiện chi trả hỗ trợ trong 03 ngày làm việc. Trường hợp không phê duyệt, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trả lời bằng văn bản và nêu rõ lý do.

TRUNG TÂM ACDC

Địa chỉ: P905, Tòa nhà Dream Center Home, ngõ 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội.

TƯ VẤN PHÁP LUẬT MIỄN PHÍ CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Tư vấn qua điện thoại: 024 6281 1234

Tư vấn qua email: tuvan@acdc.org.vn

Tư vấn trực tuyến trên website: <http://acdc.vn> hoặc <http://tuvanmienphi.vn>

Tư vấn qua Facebook: Trung tâm ACDC

Tư vấn tại địa phương, qua thư tay, bản tin, trực tiếp tại Văn phòng Trung tâm ACDC.

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (Trung tâm ACDC) là một tổ chức của và vì Người khuyết tật Việt Nam làm việc trong lĩnh vực hỗ trợ người khuyết tật và những nhóm người yếu thế khác trong cộng đồng.

Chúng tôi với một đội ngũ nhân sự trẻ, giàu nhiệt huyết và kinh nghiệm đang tìm kiếm những giải pháp khả thi nhằm xây dựng một xã hội không vật cản và vì quyền của người khuyết tật với tôn chỉ mục đích “Chia sẻ niềm tin và nâng cao vị thế” cho cộng đồng người khuyết tật Việt Nam.

Ban biên soạn:

Nguyễn Thị Lan Anh
Đàm Việt Hà
Trần Thị Minh
Nguyễn Thị Ánh Ngọc
Phan Ngọc Việt

Hàng tháng, Trung tâm ACDC cho ra mắt Bản tin nội bộ Chính sách & Cuộc sống để phục vụ hữu ích hơn cho nhu cầu cập nhật tin tức của người khuyết tật Việt Nam và những tổ chức, cá nhân làm việc trong lĩnh vực người khuyết tật tại Việt Nam. Chúng tôi luôn hy vọng sẽ có những góp ý và cộng tác của các độc giả để bản tin ngày càng phong phú, đa dạng và thiết thực hơn. Bản tin sẽ được chuyển đến email của các Hội/Nhóm người khuyết tật trên toàn quốc, trên trang Fanpage và trang website chính thức của Trung tâm ACDC.

Khi sao chép nội dung, cần liên lạc với Ban biên tập và ghi rõ nguồn.

Liên hệ với Ban biên tập bản tin của Trung tâm ACDC:

Điện thoại: 024 6675 3946 Email: minhtran@acdc.org.vn.

Địa chỉ: Phòng 905, Tòa nhà Dream Center Home, 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội.

USAID
TỪ NHÂN DÂN MỸ